

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐSEG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Intó példa.

Kezeinknél van a statisztika, mely a Magyarországról való népvándorlásról, vagy a mai kifejezés szerint az Amerikába való kiköltözésről szól, a lefolyt 1899. évben.

A száraz statisztika így beszél: Az elmúlt évben a kivándorlás hazánkból igen jelentékeny volt, ámbar korántsem üti meg azt a számot, a mit 1900. mutatni fog.

A kivándorlóknak egy harmada nő. Első helyen állanak számszerint a tótok 43 %-al; aztán a magyarok 24% -al.

A tótoknál az évi természetes szaporodás: 26,000 volt, hivatalos kimutatás szerint pedig kivándorolt 14000. A legerősebb a kivándorlás a Tisza jobb partjáról, aztán Erdélyből, legcsekélyebb a Duna és Tisza körül és Tisza balpartjáról. A legszomorubb a dologban, hogy Abauj-Tornában a Szepességben és Sárosban sokkal többen vándorolnak ki, mint a mennyien születnek, úgy hogy ott a népesség apadóban van. Ungban és Zemplénben a születések csak éppen hogy föltülműlják a kivándorlást.

Eddig a statisztika.

A kivándorlások száma megdöbbenő.

Igaz, hogy az emberrel veleszületett eszme / törekedni a jobblétre.

Ha tekintjük a kivándorlók foglalkozását, s itthoni életviszonyait, leszámítva a sikkasztókat, tolvajokat, — kik az igazságszolgáltatás keze elől röppennek ki Amerika virágaira, — csupa szegény emberek keresnek boldogabb hazát, eladják házikóikat, utolsó talpalatnyi földjeiket, szóval pénzzé tesznek mindent, vándortáskáikat megtöltik az édes magyar kenyérrel s kivitorláznak az új hazába, hol a képzelt boldogság helyett, inség, nyomor vár rájuk.

Ezren és ezren tértek vissza már koldustarisznyával a boldogság hazájából, hogy újból viseljék a nap hevét és terhét e magyar haza vérrel áztatott földjén.

Daczára a szomorú sorsnak, melynek a visszavitorlázott kivándorlók a tengereken túl részesei voltak, még is nap nap után akadnak, kik — bár szemük előtt lebeg sokak szomorú példája, — hisznek a végzetben, s elhagyják hazájukat, hol élniök, lakniök kellene.

Vármegyénk községeknek népét jellemzi, — hogy az ország határán túl vándorolni — bármily inséges is heizete, nem mutat kedvet. Népünknek föld kell, mit sajátjának vallhat, s éppen a föld utáni vágy szegi nyakát, s dönti a veszedelembé.

Itt is előtte népünknek az intó példa, tudja, látja, hogy sokan tönkre mentek a lakhely változtatással, de azért felszedik sátorfájukat, s a legkisebb vállalatra ráadják fejüket.

Legutóbb Biharvármegyébe költözött át községünkben több család, sokan Sándorfalváról, még többen Szentestől. Hogy állnak ezek a kivándorlók? A lehető legrosszabban.

Sándorfalviak már kiábrándultak s visszatértek a régi homokra. Ügyvédet vallottak, ki kikeresné igazukat szemben a telepítőkkal, meg tudja ég kivel?

Ma ott ülnek Sándorfalván ház, kenyér s minden egyéb nélkül. Se pénz, se posztó. A midőn eltávozásuk előtt áruba bocsájtották házaikat, a tömeges kínálat, s csekély kereslet miatt azok ára fele alá süllyedt, elannyira, hogy a 8—900 forintot érő házak 3—400 forinton kalódtak el.

A szentesi kivándorlottak ügye sem fényesebb, mint a sándorfalviaké, a mit eléggé igazol ama körülmény, hogy már irtak Csongrádmegye alispánjának, hogy valami segílyt, támogatást eszközöljön számukra, mert a legtöbbben még mindig szabad ég alatt töltik napjaikat s éjjeiket.

Mindszenti volt lakostársaink sem örvendhetnek jobb sorsnak. Félt, hogy ők is Karácsonyra megkönnyebbült erszénnyel térnek vissza az elhagyott régi otthonba.

Legyen intó példa lakostársaink előtt azon körülmény, hogy ma min-

denütt s mindenkinek dolga rosszul megy. Panaszkodik az iparos, kereskedő, földmives. A kis gazda ép úgy el van adósodva Biharban, mint Csongrádmegyében, ott ép úgy fel-felüti fejét a munkahiány, mint emitt, a rossz árak ép úgy rá nehezdednek Bihar lakóira, mint Csongrád gazdáira.

Mi ebből a gyakorlati tanúság? Nem más mint az, hogy a ki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul, vagyis akinek nincs koczkázatni való pénze, ne mozduljon ki ősi fészkekből.

Vannak jó helyek is — hova érdemes ki vagy átköltözni — minők azon telepek, miket a földmívelési miniszter szervezett Torontálban és Krassó-Szörényben, a hol készen találja a telepes a házat, mellék épületeket, s 20 katást. hold föld várakozik rá, esvén törlesztésül minden hold föld után 7 forint. Hanem ez nem Biharban van, s nem nyereszkes vállalat rendezi, hanem Darányi Ignác miniszter.

Hh . . .

VEGYESEK.

— November 19. Feledhetetlen Erzsébet királynék névünnepét jelenti nov. 19 ike. Ország — ne mondjam — birodalom szerte áldoznak e napon a nagy királyné emlékének. Gyászünnepélyt rendez a mindszenti állami tantestület is. Az ünnepély programja a következő:

1. Isteni tisztelet reggel 8 órakor a r. k. templomban.

2. Gyászdal, éneklé a tanuló-ifjuság Vitos Gerő tanító vezetése mellett.

3. Emlékbeszéd, tartja Gelsy Péter tanító.

Szavaltatok:

4. II. fiu-osztály: „Erzsébet királyné”, Kutvánszkytól.

5. II. leány-osztály: „Meghalt a királyné”, Bursits Ernőtől.

6. III. fiu-osztály „Könyörgés”, Mórától.

7. III. leány-osztály: „Czipruság”, Lamperthől.

8. IV. fiu-osztály: „Erzsébet királyné halálára“, Dr. Kis Sándortól.

9. IV. leány-osztály „Gödöllői erdő“ Pó sától.

10. „Hymnusz“, éneklé a tanuló-ifjúság.

Az ünnepély az ápoldai leányiskola II. osztályu tantermében fog megtartatni.

— **Figyelmeztetés.** A mindszenti „Polgári Kör“ tagjai ez uton is felkértenek, hogy a ma délután 3 órakor Bertók János vendéglői helyiségében tartandó értekezletre lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Katalln bál.** A helybeli „Iparosok és Kereskedők Köre“ folyó hó 25-én tartja meg az évente rendezni szokott és mindig sikeres Katalin-bálját a hmvásárhelyi zenekar közreműködésével. — E hó 24-én pedig a szegvári iparos-ifjúság tartja táncmulatságát.

— **Utrendőri kihágások.** Még befejezést se nyert műutunk kiépítése, már is egymást érik a panaszok a miatt, hogy egyesek az uttest épsége és a forgalom biztonsága ellen kihágásokat követnek el. Az utkaparók panaszolják, hogy egyes gazdák a törvény tilalmái ellenére sáros kocsival mennek a műutra, holott az, a ki sáros kocsiját a műutra lépés előtt meg nem tisztítja, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik. Még nagyobb baj, hogy akadnak oly kötekedők, a kik az árkok közé szorított uton haladva az utánuk következő járműnek a kitérését meg nem engedik, így például Várgány Szil-

veszter, Zákány János és Gémes Ferencz Szeged-felső tanyai lakosok a napokban valóságos bravurt cselekedtek azzal, hogy midőn Goldmann Ignác őket kikerülni akarta, közéje vágtak lovaiknak, mikor pedig az illető visszamaradt, csiga-lassúsággal haladtak előtte. Akadnak ismét mások, akik örült vágtatással rohannak a műuton, elannyira, hogy a szemlélőnek ég felé áll minden haja szála, mikor látja ezt az eszeveszett hajszát. Bizunk benne, hogy az illetékes hatóság már csirájában elfolytja ezeket a visszaéléseket, s megteremti a rendet, a mire mindnyájunknak szükségünk van.

— **Hivatalvizsgálat.** Mindszent község előljárogánál a járási főszolgabíró ur, teljes hivatali személyzetével együtt, napok óta hivatalos vizsgálatot tart, melynek tapasztalatai alapján már eddig is több irányban tett különböző rendelkezéseket.

— **Utcakövezés.** Pár nap s a koczka köburkolat a vasuttal a révig diszesíteni fogja utcánkat. Elég kínos vajadás közt készült e pár kilométer hosszúságu ut, de a vége csak az, hogy a héten befejezést nyer. Ezt követi a kritika, vagyis az átvétel, mire dől ez, nem tudjuk, de előreláthatólag kedvező lesz a felülvizsgálat eredménye.

— **A letépett menyasszonyi koszoru.** A helybeli rom. kath. káplán Thury Károlyról folyó hó 8-án a „Szentés és Vidéke“ azt állította, hogy egy menyasszony fejről az utcán letépte a menyasszonyi koszorut. — Mint értesülünk a hír merő koholmány volt s miután a napi

lapok is foglalkoztak e dologgal, az egész koszoru affér különféle változatosságban lett a publikum elé tálalva. Utánna tudakozódtunk a dolognak s megtudtuk, hogy több oldalról tolyik a vizsgálat, melynek eredménye már is Thury Károly káplán ártatlansága mellett bizonyít.

— **Jubileum.** Mint hitelt érdemlő forrásból értesülünk, a helybeli izraelita hitközség ez év december havában ünnepli hitközséggé alakulásának félszázados évfordulóját. Orvendük, hogy e rég tervezett s emlegetett ige végre-valahára testté lesz. Ez ünnepséget emelni fogja ama körülmény, miszerint a szegvári fioksidó hitközség kiválván a szentesi anyaközségből, az ünnepség napján fog a mindszenti anyahitközségbe, mint új fiók egyház bekebeleztetni.

— **Szegvári betörők.** Mintha a romantikus régi régi rablóvilág alakjai tűnnének újra föl, egymást éri a sok tolvajlás, rablás vidékünkön. Legutóbb, e hó 10-én Berkecz Mátyás és Bagi János szegvári lakosok házába törtek be ismeretlen tettesek s onnan több párnát, dunyhát, ágysasztal terítőt vittek el. A osendőrség nyomukban a garázdálkodónak s valószínű, hogy hamarosan kézrekeríti a tetteseket.

— **Pick.** Különös meghatottság vesz erőt rajtunk, ha egyes esetekben arról értesülünk, hogy valaki hivatásának esett áldozatul. Ilyen szomorú eset adta elő magát a mult pénteken. Pick, a derék Pick, akit mindnyájan úgy ismertünk, mint a legkitűnőbb nyúlásó ebet, éppen műkedvelő körutjára indult a reggeli órákban, mikor megrendítő katasztrófa érte. A kíméletlen vadőr jól irányzott fegyvere leterítette a derék Picket. Szegény, szerencsétlen Pick egy pillanatra megfledkezett arról, hogy néki magá-

TÁRCZA.

Pulszky Ferencz követsége.

1849-ben megyei követeket választottak.

Eperjesen Dessewffy Aurél gróft léptették föl első követül és Piller Lászlót másodiknak. Podhorányi, a városi kapitány az eperjesi kaszinóban arról beszélt, hogy ő mindent ki tud vivni Sárosban. Néhányan nevettek a tényleg nagy rendező Podhorányi szavain. Ez tűzbe jött és így kiáltott.

— **Hinni vagy fogadni!** Ezer forintot tesztek le tüstént, hogy képes vagyok Sárosban bármit is kivívni.

— **All a fogadás!** szólt közbe Fejérváry Károly, a Pulszky nagybátyja s odaadta az ezres bankót a Podhorányiné mellé. A kétezer forintot lepecsételték a nyerő számára borítékban.

— **S mi az, a miről táblabíró ur kétkedik, hogy kivihetném?**

— **Az, hogy Pulszky Ferit, az öcsémet, követnek megválasztassa.**

— **Tyü!** az áldóját, mondjon bármit, csak azt ne, én kormánypárti vagyok a Kossuth Lajcsi, Eötvös Pepi barátját nem pártolhatom. én kormánypárti vagyok.

Hanem azért a választásnál mégis kijött a Pulszky név győzelmesen, oly formán, hogy az utolsó pillanatban az ellenzék Dessewffy Auréllal szemben Pillerre

szavazott, a ki így többségre vergődött s Pulszky egyedül maradt a második követi jelöltségre.

Petőfi és Teleki Sándor.

Petőfi 1846-ban Szatmáron egy jó barátjánál s költőtársánál volt szállva, Pdpp Endrénél. Innen elnéztek Nagy-Károlyba szeptember 8-án, s meglátogatták a költő és publicista Riskó Ignácot.

A vendéglőben, a hol ebédeltek, a szomszéd asztalnál ült egy fiatal ember. Riskó át-átszólt hozzá, s Petőfi is belévegyült a társalgásba. A jó barátok egyike e fiatal embert bemutatta Petőfinek. Teleki Sándor gróf volt.

— **On az első eleven gróf, a kivel beszéllek, mondá Petőfi.**

— **Hát döglöttel beszéltél-e?** kérdé Teleki.

— **Az magam is voltam komédiás koromban.**

— **No, cimborám, velem ugyan nem sokat nyertél, mert magam is csak olyan vad gróf vagyok.**

Petőfi mélyen belenezett a gróf szemébe s kezét nyujtotta. A demokrata költő ilyen választ az arisztokratától nem várt volna.

Szerető barátok lettek. Petőfi tudvalóleg Teleki Sándor koltai kastélyában töltötte mézesheteit.

Paraplüi-revolúció.

Gróf Széchényi István 1848. márczius 15-ét „paraplüi-revolúció“-nak csufolta, mert miközben a szabadsajtó első termé-

két, a tizenkét pontot és a „Talpra magyart“ nyomtatták Landerer és Heckenast műhelyében, az eső megeredt s a Hatvani utcán várakozó lelkes közönség kifeszítette ernyőit.

De ezalatt az is megtörtént, hogy Jókai Mór a könyvnyomtató műhely ajtajából alá kiáltotta a sokasághoz:

— **Urak, ha az eső ellen is paraplét fesszítünk ki, hátha egy óra mulva a golyók fognak hullani, akkor mivel fedezzük magunkat.**

Erre a beszédre eltűnt minden ernyő, s azontul nem is mutatkozott.

A nyomós ok.

Ez az anekdota igen ismeretes, de kevesen tudják, hogy Csányi Lászlóról írja Eötvös Károly: Oreg embernek ritka szép arca, Üde piros szín, tüzes szemek, nyalka bajusz, hófehér szakál, sehol semmi redő. Mikor kivégezték, akkor is gondosan a megfésülte szakálát s hegyesre fennte ki bajuszát a vesztőhelyre érkezte előtt.

— **Minek az már?** kérdi a börtönfelügyelő.

— **Teljes diszben kell menni a osztába.**

A katonás rendet el nem engedte senkinek. Még öreg huszárjának se. Pedig ennek szabad volt minden. De azért egyszer ez is megtagadta az engedelmisséget. Ez történt 1843 ban.

Deák Ferencz nem jelent meg az országgyűlésen. Deák pártjának a vezérei az első felirat dolgában nem tudtak meg-

nak nésen vadászjegye, s íme, így fizette meg a kedvtelése árát. A szegény Pick ma fájdalmak között vonaglik halálos ágyon. Bertók János könyezve áll a készülő ravatal mellett, de fájlalják a szegény Pick esetét mindazok, a kik részvétellel vannak minden alkalommal az iránt a ki hivatásának esett áldozatal.

— Számoló gép. Dr. Eben Mihály, ki huzamos ideig lakott vármegyénk különféle községeiben, s legutoljára mágócsi lelkész volt, egy számológépet talált fel. Bemutatta találmányát a párizsi kiállításon is, s mint értesülünk, ezüst érmet nyert.

— Az idők jele. Már vége felé közeledik a kis farsang, s imitt-amott látunk egy-egy nászfelvonulást. Hmvasárhelyen, Szentesen is feltűnő, hogy arányitva más esztendőhöz, gyéren vannak az idén a lakadalmak. Hogy mi ennek az oka? bajos volna tisztán megoidani. Azt hisszük, a pauperizmus, mely évről-évre nagyobb mérvet ölt, apasztja a lakodalmak számát.

— Megkorrigált cselédkönyv. A napokban egy mama — neve nincs — azt mondja regénynyel foglalkozó bájos lánykájának, hogy — atyja távollétében — töltsék ki a cselédkönyvet. Gondolatai azonban a regény tárgyán kalandoztak, minek következtében a cselédkönyv a következő képet nyerte:

Gazda neve: „Ó.

Belépés ideje: Mindenes.

Szolgálati minősége: Hét korona.

Havi kikötött díja: szőke — semmi.

— A „Zenélő Magyarország“ zongora

egyezni. Főlkerekedtek tehát néhányan: Klauzál, Beöthy s az ifjabbak közül Eötvös, Pulszky s lerándultak Kehidára, Deák tanácsát meghallgatni.

Deák a szomszéd Csányból meghívta ebédre Csányi Lászlót, régi benső, jó barátját is. Csányi magával vitte öreg huszárját is, s az ebédnél ez állt mögötte, ez szolgált neki. Ebéd alatt észre veszi, hogy az öreg huszár dolmánya nincs katonásan begombolva. Halkan hátraszó: —

Gombold be a dolmányodat, héjh!

Az öreg huszár halkan feleli:

— Nem gombolom.

Dühbe jön Csányi s hangosan rákiált:

— Gombold be rögtön, ha mondom.

Az öreg huszár haptákba vágja magát s hangosan feleli:

— Jelentem alássan, nem gombolom.

Az ebédező országgyűlés már erre odafigyel. De Csányi most teljes haraggal harsány hangon kérdi:

— Miért nem gombold be? — Egy-

uttal elkeríti áldóját az öreg huszárnak.

— Jelentem alássan, mert nem lehet.

Mi már megebédeltünk s ilyenkor szűk a dolmány.

Az ebédező országgyűlés elkezd kacagni. Még Deák is hangosan kaczag. Beöthy Odön majd leesik a székről. Utóbb megjuhászodik Csányi is.

— Jól van, de eltakarodjál most a szemem elől. Huszár szájából kutyaugatás ez a szó: nem lehet.

Ilyen kemény legény volt Csányi már a függetlenségi harcz előtt is.

M. Anekdotakincs.

és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XXII. füzet a következő szép s értékes zeneműajándékokat közli: I. Szentirmay Elemér „Hogyha könyvet látsz.“ II. Szentirmay Elemér „Csali legény“ két magyar dalát. III. Rosey Gy. „Rendez-Veus“ hirnemes keringőjét. IV. Schumann Róbert „Emlék-Czinnerung“ salon darabját. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden füzet. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 12 korona; félévre 6 korona; negyedévre 3 korona. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizethetni a most folyó IV. évfolyomra a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede zenemű-kiadóhivatalában Budapesten VI. ker. Csengery-u. 62/a, honnan jegyzékeket ingyen és bérmentve küldenek.

Krónika.

Hideg őszi szélről üzve,
Lehult a levél a fákról:
A virágok elhervadva,
Almodoznak új tavaszról.

A természet ékessége,
Zord enyészet birtokában,
A termő és hasznos nyárnak,
Gyászos szomorú vége van.

Kopár, hideg minden tája,
A szabad nagy mindenségnek,
S oly szomorú képe van most,
Mintegy nagy-nagy temetésnek.

A mit adott a természet,
Lassanként mind eltemeti;
Hogy ha jó majd a hideg tél,
Ne maradjon semmi néki.

Hervadás e korszakában,
Csak mi élünk és virágzunk;
Városunkban pezsgő élet,
A falun meg versec irunk...

A mucsai Hiradóban,
Titokzatos nevek alatt, —
Magasabb szórakozásul
Verset irunk, — jobbnál jobbat...

Régen volt már kik elkezdtek, —
Uttörők kezökben lanttal,
Ki az eszmét elhintette
Első volt — bizonyos Antal.

Es hogy bevált, azt is tudjuk,
Akár a gesztenye-sütés;
Mindég többen krónikázunk,
Olyan nagy már a kísértés.

Szól az ének hétről-hétre,
Ujabb, újabb eseményről.
Magasztaljuk toronyóránk,
S verset irunk kövezettről.

Nem mulik el olyan dolog,
Mit érdemes említeni —
Mind azt a mi közönségünk
Versben fogja hirül venni.

Most is egy nagy mozgalom van,
Sietünk is hirül adni, —
Hogy tudja meg Csány és Szegvár,
— Tudom fognak irigykedni.

Hogy minállunk másképen meg,
Ezután a világ sorja,
Társadalmi bajainknak,
Került immár orvoslója.

Társadalmi bizottág ez,
Ki szembe száll minden bajjal,
Bár régen élt — működését,
Most kezdi — Katalin bállal.

Lantos.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttékért mindenkor a beküldött tétel a felelősség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon általam nagyra becsült tisztelt uraknak, kik nálam folyó hó 15-én személyesen megjelentek és sajnós, ott-hon nem lételem daczára üdvözlötüket k. nöm előtt tolmácsolni sziveskedtek, ez uton fejezem ki leghálásabb köszönetemet.
Geigner Lipót.

Nyilatkozat.

Mint a közönség tudja, f. hó 14-én Mészáros Lajos ur engem alólirottat tettelegesen bántalmazott. Mészáros Lajos urat arra nézve nem tartom érdemesnek, hogy elégtételül én egy ujjal is hozzá nyuljak, ellenben aljas merényletéért bíróság utján veszek elégtételt.

Seres Lajos
okl. kőm.

CSARNOK.

R ó m a.

Több mint 200 főre megy a kiszolgáló személyzet; gyógytára és könyvtára kitűnő. A lelecz ház 800 gyermeket fogadhat be évente.

Ugyane kórházzal tébolyda is van egybekötve, az első egész Európában, a mennyiben 1547-ben alapítottatott.

Női betegek felvételére szolgál a S. Salvator-kórház a Lateran mellett, ez 600 beteget vehet fel.

Harmadik kórház a vigasztaló Mária kórháza, ősrégi időkben alapítva s most a véletlen balesetek áldozatainak felvételére szolgál 120 ágygyal.

Negyedik a Szent-Jakab-kórház, gyógyíthatlan betegek számára 300 ágygyal.

Említésre méltók továbbá a Szent-Gallicanus-kórház, kiválóan bőrbetegek számára 300 ágygyal; a Colabita Szent János és a Szent-Rókus-kórház, valamint a zarándok-kórház, mely nem kizárólag a betegek számára áll fenn, hanem tulajdonképp a husvét táján seregestől Rómába özönlő szegény zarándokok szállójául alapította Ney Szent Fülöp.

A zarándokok itt ingyen szállást és ételmezést kapnak, e mellett a többi kórházakból kibocsátott lábadozó betegek is épp ugy menhelyet találnak benne egy időre.

Az intézet 1000 zarándokot láthat el évente.

Szegényházakban hasonlóan rendkívül gazdag az örökváros.

Első helyen áll a Szent-Mihály-menház. Uriási épület a Tiber partján, egy fél olasz mértföldnyi körülettel.

Ennél már csak a Vatikán nagyobb.

A menhelynek három temploma van.

A benlakó szegények négy családra: az öreg emberek, öreg asszonyok, fiúk és lányok családjára vannak felosztva s számuk mintegy 700.

A fiúk a politechnikumi oktatásnak megfelelő nevelésben részesülnek s csaknem minden művészetet és mesterséget megtanulhatnak.

A lányok csak férjhezmenetelük, vagy sárdábalépésükkor hagyják el a menhelyet s amazok 500, ezek 1000 frankot kapnak.

A Mária-menház 1000 embert vehet fel s láthat el munkával.

Ebbe 7—12 éves szegény fiúk és lányok vétetnek fel eredetileg, kik elemi oktatásban részesültek s a fiúk mesterségekre vagy földművelésre, a lányok pedig minden női kézimunkára taníttatnak.

Más ily intézetek: a Galla-menház becsületes hajléktalan férfiak, az Alajos-menház hajléktalan nők számára, Torlonia menház 68 leánynak, a Mária-árva ház, melynek növendékei jobbára felsőbb iskolai tanulmányokra mennek, menház a katolikus hitre visszatérőknek a szegény papok menháza, végül a különböző nemzeti menházak.

Templomokban szintén rendkívüli gazdagságot tüntet fel az örökváros: több temploma van, mint ahány nap az esztendőben, t. i. kerekszám 400 s ezek között számos olyan, melyek pogány templomokból és más ókori építményekből alakítottak át.

Ezek közé tartozik a három rotunda, melyek most S.-Cosma és Damianó, Maria del Sole és S.-Bernardó nevet viselnek.

A második, az u. n. Szibilla templom, valószínűleg Herkulesnek volt szentelve, a harmadik pedig Diocletian fürdőihez tartozott s a 16. század végén alakítottatott templommá át.

A San-Urbano a város előtt őrsegi siremlék volt; a S.-Lorenzó di miranda a Forumon, az Antoninus Pius császárnak és nejének Fausztinának szentelt pogány

templom volt.

Renkívül érdekes a S.-Maria degli Angeli templom szintén Diocletian fürdőiben.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Lantos Kálmán Apró Reginával;
Kispál Ferencz Jaksa Etellel;
Sándor Ferencz Aonus Rozállal.

II

Születtek:

Molnár István, Gyapjas Rozál.

III

Meghaltak:

Klimó Veron 2 éves, sorvadás.
Sebők Rozál 5 éves, hörgőlobb.
László Antal 73 éves, végelgyengülés.
Sebők István 45 éves, májrák.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.
Weisz Ignác.

N a p t á r a k

1901. évre.

A t. közönség tudomására hozom, miszerint az 1901. évre szóló naptárak megérkeztek és könyvnyomdámiban beszerezhetők.

A közönség különös figyelmébe ajánlom heti előjegyzési naptáraimat, melyek eddig is a legnagyobb keresletnek örvendtek.

A „Mindszenti Lap” előfizetői a naptárakból 5 százalék kedvezményben részesülnek.

Több mint 50 féle naptárból választék és pedig 15., 20., 25., 30., 40. és 60 kr árban.

Tisztelettel

W E I S Z I.
könyvnyomdája.